

Mateřská škola Spytihněv č. 520
telefon: 577 943 044
e-mail: ms@zsspytihnev.cz
zřizovatel školy: OÚ Spytihněv

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

„Školička pro život“

Motto „Vše, co potřebuji znát, jsem se naučil v mateřské škole“

R. Fulghum

Spytihněv, 1. 9. 2023

Obsah:

1. Obecná charakteristika školy
 - 1.1. Identifikační údaje
 - 1.2. Charakteristika školy
2. Podmínky předškolního vzdělávání
 - 2.1. Věcné podmínky
 - 2.2. Životospráva dětí v MŠ
 - 2.3. Psychosociální podmínky
 - 2.4. Organizace vzdělávání
 - 2.5. Řízení mateřské školy
 - 2.6. Personální podmínky a pedagogické zajištění MŠ
 - 2.7. Spoluúčast rodičů
 - 2.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
 - 2.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných
 - 2.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
3. Organizace vzdělávání
4. Charakteristika programu
 - 4.1. Vzdělávací cíle a záměry
 - 4.2. Formy a metody práce vzdělávání
5. Vzdělávací obsah ŠVP pro předškolní vzdělávání
 - 5.1. Charakteristika třídních vzdělávacích programů
 - 5.2. Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let
 - 5.3. Speciální programy v MŠ
6. Evaluace v mateřské škole

1. Obecná charakteristika školy

1.1. Identifikační údaje o mateřské škole

Název ŠVP Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Motivační název: „Školička pro život“

Číslo jednací: 255/2018
Název školy: Základní škola a Mateřská škola Spytihněv.
okres Zlín, příspěvková organizace
Adresa školy: Spytihněv č.p. 216. , 763 64 Spytihněv
Ředitel školy: Mgr. Miroslava Klímová
Telefon: 577 943 030
Webové stránky: <http://www.zsspytihnev.cz/>
E – mail: zsspyt@zsspytihnev.cz
IČO: 710-05-056

Zřizovatel: Obec Spytihněv
Spytihněv 359, 763 64 Spytihněv
Telefon: 571 117 121

Mateřská škola
Adresa: Spytihněv č.p. 520, 763 64 Spytihněv
Zástupce ředitele pro MŠ: Vladimíra Kuchařová
Telefon MŠ: 577 943 044
733 753 257
E – mail: ms@zsspytihnev.cz

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2023

1.2. Charakteristika školy

Naše mateřská škola sídlí v nevelké obci Spytihněv. Je trojtřídní a umístěná v okrajové části obce v blízkosti zastávky vlakové a autobusové dopravy, základní školy, hřiště, ale i v blízkosti přírody. Velmi úzce spolupracuje se základní školou, protože s ní tvoří jeden právní subjekt, a to od roku 2003 Základní škola a Mateřská škola Spytihněv, okres Zlín, příspěvková organizace.

Budova mateřské školy je jednoposchodová, postavená v roce 1979 a zrekonstruovaná v r. 2008 (výměna oken, zateplení budovy, na základě vytopení II. třída výměna podlahoviny a sociální zařízení v obou třídách). Na ni bezprostředně navazuje velká školní zahrada s vybavením pro výukovou, rekreační a relaxační činnosti dětí, obohacena o nové prvky v rámci projektu OÚ Spytihněv, který byl z 90 % financován z dotací EU. V roce 2022 proběhla další velká rekonstrukce (nová třída pro nejmladší děti, vzduchotechnika, klimatizace ve všech třídách, rekonstrukce tříd, tělocvičny a školní kuchyně).

V přízemí školy je školní kuchyně a třída pro nejmladší děti - „Motýlci. V prvním poschodí jsou umístěny dvě třídy, které mají samostatné vchody-vlevo třída „Sluníček“, vpravo třída „Berušek“ a výdejny jídla pro každou třídu zvlášť. V mezipatře je umístěna kancelář mateřské školy. Každá z tříd má dostatečně velké prostory – třídy a herny, vlastní sociální zařízení.

Mateřská škola má v interiéru dostatečně velké prostory, k nimž patří v suterénu tělocvična, která je pravidelně využívána pro tělesnou a pohybovou aktivitu dětí mateřské školy.

Děti jsou rozděleny do tříd podle věku. Toto rozdělení se nám osvědčilo.

V budově je také umístěna místní knihovna, která má od MŠ oddělený vchod.

Kapacita školy je 72 dětí, tj. 24 dětí na třídu.

Mateřská škola (dále jen MŠ) ve Spytihněvi má svojí polohou, vnějším a vnitřním prostorovým členěním, stávajícím složením kolektivu, všechny předpoklady k tomu, aby dobře rozvíjela děti po stránce fyzické, psychické i sociální.

2. Podmínky předškolního vzdělávání

2.1. Věcné podmínky

- je dodržována čistota prostředí
- budova je udržována dle hygienických požadavků
- v dětských umývárkách mají děti vlastní prostor na pověšení ručníků, jednotlivé WC jsou odděleny přepážkami pro dostatek soukromí
- hračky a pomůcky jsou přístupné dětem (výrobky ze stavebnic se vystavují ve třídě a ve výtvarně-tvořivé dílně)
- variabilnost prostředí (děti si vytvářejí svoje hrací koutky)
- dostatek výtvarného materiálu
- výzdoba tříd a šaten je realizována dětskými pracemi
- pomůcky pro pohybovou aktivitu
- dostatek knih pro děti i odborné literatury pro učitelky, které jsou doplňovány
- je zajištěn pitný režim a dostatek jídla dle potřeb dítěte
- velikost nábytku je uzpůsobena dětem
- k odpočinku slouží dětem lehátka, která se ukládají do přihrádek, každé dítě má na lůžkoviny svou vlastní polici
- šatny dětí jsou vybaveny skříňkami na ukládání oblečení
- každoroční revize budovy i pomůcek jsou prováděny

Záměr:

Nadále dodržovat hygienické požadavky, aktuálně doplňovat hračky a pomůcky, přizpůsobovat dětem nábytek dle jejich individuálních potřeb

2.2. Životospráva dětí v MŠ

- Součástí budovy mateřské školy je i kuchyň a školní jídelna. O stravu se zde stará vedoucí školní jídelny, tři kuchařky.
- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava po celý den pobytu v mateřské škole. Děti svačí a obědvají ve svých třídách. Je zachována vhodná skladba jídelníčku, dodržována zdravá technologie přípravy pokrmů a nápojů. Mezi jednotlivými podávanými jídly jsou dodržovány vhodné (3 hodinové) intervaly. Po celý den pobytu v MŠ mají děti zajištěn dostatek tekutin tzv. pitným režimem – nádoby s čajem a vodou, které jsou umístěny v dosahu dětí v každé třídě i na zahradě, průběžně děti k pití vybízíme. Současně je respektován individuální přístup dětí k jídlu, děti se snažíme citlivě motivovat, nikdy však do jídla nenutíme, mají možnost si říci, jaké množství jídla chtějí, nebo co nechtějí. Podporujeme zdravý životní styl, zařazujeme ovocnou přesnídávku.

- Děti mají zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, který je však současně dostatečně volný a flexibilní, aby umožňoval organizaci činností v průběhu dne přizpůsobit potřebám a aktuální situacím.
- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku, činnosti jsou přizpůsobovány okamžitému počasí, teplotě vzduchu, kvalitě ovzduší a povětrnostním podmínkám, poskytujeme dětem prostor pro spontánní pohyb. K pohybovým aktivitám využíváme školní zahradu.
- V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity, spánku a odpočinku jednotlivých dětí. Děti odpočívají ve svých třídách.
- Personál MŠ působí pro děti jako přirozený vzor, sami se chovají podle zásad zdravého životního stylu.

2.3. Psychosociální podmínky

- Vytváříme takové klima, aby se děti i dospělí cítili v prostředí naší MŠ dobře, spokojeně, jistě a bezpečně.
- Nově přichozím dětem poskytujeme dostatečně dlouhou dobu pro zvládnutí jejich adaptační fáze.
- Učitelky respektují potřeby dětí, reagují na ně a napomáhají jejich uspokojování, jednájí nenásilně, přirozeně a citlivě a snaží se navozovat situace pohody, klidu a relaxace.
- Všechny děti jsou si rovny, žádné není zvýhodňováno ani znevýhodňováno.
- V dětech se snažíme rozvíjet citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu.
- Dětem se dostává jasných a srozumitelných pokynů, třída je pro děti kamarádkým prostředím, v němž jsou rády.
- Volnost a osobní svoboda dětí je dobře vyvážena s nezbytnou mírou omezení, vyplývající z nutnosti dodržovat v MŠ potřebný řád – dohodnutá pravidla.
- Učitelky se vyhýbají negativním slovním komentářům a podporují děti v samostatných pokusech, dostatečně chválí a pozitivně hodnotí.
- Ve vztazích mezi dospělými i mezi dětmi se projevuje vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost, solidarita, vzájemná pomoc a podpora. Cílem je spolehlivost a důvěryhodnost dospělých
- Učitelka se ve třídě programově věnuje sledováním neformálních vztahů dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňuje prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů u dětí).

Záměr:

Respektovat potřeby dětí, vyhýbat se stresovým situacím, manipulací a direktivních příkazů.

Podporovat dítě v jeho aktivitách, možnostech vyjádřit své pocity, emoce a potřeby.

Dodržovat vytvořená pravidla soužití.

Pravidla soužití:

„Všichni jsme tu kamarádi, všichni se tu máme rádi“

- pěkně se přivítej a měj dobrou náladu
- pomáhej každému
- nikomu neublížuj, spory řeš domluvou
- když uděláš něco špatně, zkus to napravit, nezapomeň se omluvit
- vždy po sobě uklid' a na požádání pomoz uklidit i ostatním
- dávej na sebe i na své kamarády pozor
- pomáhej mladším kamarádům
- rozdávej úsměv a dobrou náladu
- jez dobré a zdravé jídlo, co ti nechutná, aspoň zkus
- když jsi unavený odpočívej, dopřej odpočinek i svým kamarádům
- dbej o své zdraví – umývej se mýdlem, splachuj
- neber si nic, co ti nepatří, když si chceš půjčit hračku od kamaráda, požádej ho
- nekřič a používej vhodná slova
- při odchodu se rozluč s kamarády

Práva a povinnosti dětí:

- individuálně uspokojovat své potřeby
- užívat spontánně celé prostředí třídy
- účastnit se i neúčastnit se aktivit nabízených učitelkou nebo ostatními dětmi
- podílet se na plánování programu a rozhodování ve společných záležitostech
- vyjadřovat svůj názor
- podílet se, vytvářet a respektovat pravidla soužití

Práva a povinnosti rodičů:

- být seznámeni se školním řádem
- znát a respektovat pravidla soužití
- zapojit se do života školy, účastnit se programu
- při pobytu ve třídě pozorovat, či účastnit se činností
- spolupracovat s učitelkou, konzultovat s ní potřebné poznatky o dítěti, navrhnout další možnosti

Pravidla soužití dospělých:

- důvěra
- pravdivost
- aktivně naslouchat
- neshazovat
- osobní maximum

K tvorbě bezpečného sociálního prostředí přispívají rituály a tradice, které si vytváří jednotlivé třídy.

Společné tradice MŠ:

- mikulášská oslava
- vánoční pečení, vánoční dílničky
- vynášení Morany
- dětský karneval
- velikonoční dílnička
- Den Země – návštěva planetária
- slavnosti maminek
- Den rodiny
- plavecký výcvik
- oslava svátku dětí
- rozloučení se školáky

2.4. Organizace vzdělávání

Jednotlivé třídy mateřské školy pracují podle společného Školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP).

Denní program je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na změny a potřeby dětí.

Poměr spontánních a řízených činností je vyvážený. Děti mají dostatek prostoru a času pro hru, aby ji mohly dokončit nebo v ní pokračovat. Jsou vytvářeny podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti dětí. Výchovné a vzdělávací činnosti jsou nabízeny učitelkou v průběhu celého dne s ohledem na věkové a individuální zvláštnosti dítěte.

Pohybové aktivity jsou umožněny dítěti po celý den.

Režim dne:

06:00 - 08:15 hod.	Spontánní hra, činnosti dětí, cvičení, hygiena
08:20 - 08:30 hod.	Dopolední svačina
08:30 - 09:15 hod.	Spontánní hra, řízené a zájmové činnosti dětí
09:15 - 11:15 hod.	Pobyt venku, hygiena
11:20 - 12:00 hod.	Oběd
12:00 - 12:15 hod.	Hygiena
12:15 - dle potřeb dětí	Odpolední spánek, relaxace
14:20 - 14:30 hod.	Odpolední svačina
do 16:00 hod.	Spontánní hra, činnosti dětí

Provoz MŠ je od 6.00 hod. do 16.00 hod. Děti do MŠ nastupují do 8.00 hod., ráno se schází a odpoledne rozchází z jedné třídy.

Pobyt venku se uskutečňuje denně dopoledne, odpoledne v jarních a letních měsících pouze na zahradě, z důvodu odchodu dětí z MŠ. Vycházky bývají spojené s tématem týdne, umožňují poznávat okolí, orientovat se v obci. Nejčastěji však bývají děti na školní zahradě, která umožňuje dětem spontánní pohyb, děti se učí ohleduplnosti vůči druhým kamarádům.

Pobyt venku bývá zkrácen nebo vynechán pouze při nepříznivých klimatických podmínkách.

V letních měsících se veškeré činnosti provádějí venku.

Děti tráví v MŠ celý den, a proto potřebují čas na odpočinek. Odpolední spánek a relaxace je zařazena po obědě. Děti poslouchají pohádky, relaxační hudbu. Doba spánku a relaxace je individuální dle potřeb dětí. Děti, které vstávají dříve, odcházejí do třídy, kde je jim nabídnuta činnost.

Stravování dětí je zajištěno třikrát denně. Děti se obsluhují částečně samy-příprava nádobí, odnáška jídla ke stolečku, úklid nádobí na určené místo. Mladším dětem pomáhají paní učitelky. Děti jsou vedeny k samostatnosti s přihlédnutím k jejich možnostem (příbor), mladší děti používají zejména lžičky, ale zkoušíme i používání příborů, starší děti používají příbor. Každé dítě má možnost jíst svým tempem. Děti nedokrmujeme, respektujeme jejich chutě.

2.5. Řízení mateřské školy

- MŠ řídí ředitelka.
- S organizačními záležitostmi napomáhá zástupkyně ředitelky pro MŠ.
- Zástupkyně ředitelky pro MŠ pravidelně kontroluje práci zaměstnanců, motivuje je k aktivní spoluúčasti na přípravě a realizaci ŠVP a TVP.
- Učitelky pracují jako tým a zvou ke spolupráci rodiče.
- Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny. Je vytvořen funkční informační systém
- Plánování pedagogické činnosti probíhá za spoluúčasti všech zainteresovaných na základě evaluace předchozí činnosti.
- MŠ spolupracuje se ZŠ, kterou je součástí, popřípadě i jinými organizacemi v místě MŠ. Spolupracuje také s odborníky poskytující pomoc zejména při řešení individuálních výchovných a vzdělávacích problémů dětí.

2.6. Personální a pedagogické zajištění

- V MŠ pracuje 6 učitelek (v každé třídě jsou 2 učitelky), asistentky pedagogů, všechny pracovnice, které pracují v MŠ jako pedagogové, mají předepsanou odbornou a pedagogickou způsobilost, jedna uklízečka, vedoucí školní jídelny a tři kuchařky.
- Učitelky mají zájem o svůj další odborný růst, a proto se soustavně dále vzdělávají v dalších institucích nebo formou samostudia. Všechny učitelky absolvovaly logopedický kurz a provádí ve škole logopedickou prevenci.
- Jednotlivé směny zaměstnanců jsou koncipovány tak, aby byla vždy zajištěna požadovaná pedagogická péče všem dětem. Je zajištěno překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů každý den, převážně v době pobytu venku.
- Kolektiv je stabilní a všichni zaměstnanci se chovají a jednají profesionálně a v souladu se společenskými pravidly

2.7. Spoluúčast rodičů

- rodiče se mohou zúčastnit programu MŠ
- spolupodílejí se na adaptaci svého dítěte
- jsou umožněny individuální konzultace, pomoc při řešení konfliktů
- možnost zapůjčení odborné literatury z učitelské knihovny
- společné akce s rodiči
- schůzky rodičů

Spolupráce mateřské školy

se základní školou:

- společná účast na kulturních akcích (divadelní představení, koncerty, sportovní akce)
- konzultace o dětech před zápisem do ZŠ
- návštěva ředitele a učitelky ZŠ při rozloučení s předškoláky
- návštěva dětí z MŠ v ZŠ
- je vypracován Plán spolupráce se ZŠ

s obcí Spytihněv a dalšími partnery:

- pozvání na akce MŠ
- vystoupení dětí v Kulturním domě při různých akcích obce
- vystoupení dětí při rozsvěcování vánočního stromu v obci
- setkání s místními hasiči, policií a zajímavými lidmi obce
- v rámci inkluze spolupráce s SPC Zlín
- koncert a divadelní představení žáků ze Základní umělecké školy v Napajedlech
- spolupráce s Aquaparkem v Uherském Hradišti-Plavecká škola-předplavecký výcvik
- spolupráce s místní knihovnou-beseda v knihovně
- spolupráce s místním mysliveckým sdružením – beseda s myslivcem
- spolupráce s místním Zahradkářským svazem
- spolupráce se seniory v Domě s pečovatelskou službou
- spolupráce se Sběrným dvorem – návštěva v rámci Týdne ekologie

2.8. Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

RVP PV vychází ve své základní koncepci z respektování individuálních potřeb a možností dítěte.

Z toho důvodu je RVP PV základním východiskem i pro přípravu vzdělávacích programů pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Podpůrná opatření realizuje mateřská škola ve spolupráci s poradenskými centry zaměřujícími se na jednotlivé oblasti.

Stanovené rámcové cíle ŠVP jsou pro všechny děti společné. Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními má pedagog na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší.

Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami spolupracuje učitel úzce s rodiči a dalšími odborníky, využívá služby školských poradenských zařízení.

2.9. Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Škola prostřednictvím kvalitní pedagogické diagnostiky vyhledává mimořádně nadané děti a formou integrovaného vzdělávání a individualizované výuky podporuje rozvoj jejich talentu tak, aby bylo plně využito potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti.

Pokud se u dítěte projeví mimořádné nadání, doporučí učitelka rodičům dítěte vyšetření ve školském poradenském zařízení. Pokud školské poradenské zařízení identifikuje mimořádné nadání dítěte a doporučí vypracování individuálního vzdělávacího plánu, postupujeme při zpracování a realizaci v úzké spolupráci s rodiči a školským poradenským zařízením.

2.10. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Děti mladší tří let jsou zařazovány do třídy „Motýlci“, kde jsou děti v rozmezí 3-4 let.

Adaptační program

Rodiče dětí na začátku školního roku informujeme o možnosti adaptace dítěte mladšího 3 let. Rodiče a děti mohou poznávat nové prostředí během programu jak ve třídě, tak i v době pobytu venku na zahradě a v okolí MŠ.

Po nástupu dítěte do mateřské školy se domlouváme na dalším postupu adaptace dle individuálních potřeb každého dítěte při zachování obecného rámce denního režimu. Rodiče mají možnost pobýt ráno ve školce se svým dítětem. Děti si mohou s sebou přinést svoji oblíbenou hračku. Doporučujeme rodičům, aby zpočátku děti vodili na kratší dobu a pravidelně. Z důvodu, aby si děti lépe zvykly na nové prostředí a nový režim.

Věcné podmínky

Třída je dostatečně prostorná, rozdělena na dvě části. Jedna polovina slouží dětem ke stolování a ke klidnějším hrám, druhá polovina je opatřena kobercem, kde si děti hrají a v odpoledních hodinách odpočívají na lehátkách. Děti mají vytvořeny koutky, kde si mají možnost hrát si v klidnějších menších skupinách. Ve třídě jsou stoly, které jsou přizpůsobeny menším dětem. Židličky odpovídají věku dětí. Ostatní vybavení je úměrné dané věkové skupině.

Mezi hračkami, pomůckami a knihami jsou zařazeny takové, které jsou vhodné pro děti od dvou let. Vše je umístěno v nižších policích, volně dostupné dětem.

Při volbě vybavení třídy je zohledněna bezpečnost her a hraček.

Ve třídě je prostorná kuchyňka pro námětové hry, dostatek velkých stavebnic, ve třídě u stolečků prostor pro výtvarné a pracovní činnosti.

Životospráva

V oblasti životosprávy je denní režim upraven dle potřeb dětí (zejména v souvislosti s individuální potřebou aktivity, odpočinku nebo spánku jednotlivých dětí).

Personální zajištění

Ve třídě pracují dvě učitelky (popř. chůva). Učitelky se překrývají denně tři hodiny. V samoobslužných činnostech je nápomocen ostatní personál školy.

2.11. Podmínky pro vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Děti-cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Pokud rodiče sami neovládají český jazyk na úrovni rodilého mluvčího, nemohou své děti v poznávání českého jazyka přímo podpořit a děti se ocitají ve znevýhodněné pozici. Je třeba věnovat zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka začala být poskytována jazyková podpora již od samotného nástupu do mateřské školy. Při práci s celou třídou je třeba mít na vědomí, že se v ní nacházejí i děti, které se český jazyk učí jako druhý jazyk, uzpůsobit tomu didaktické postupy a děti cíleně podporovat v osvojování českého jazyka.
- Mateřské školy poskytují dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka jazykovou přípravu pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání.
- Zvláštní právní úprava platí pro mateřské školy, kde jsou alespoň 4 cizinci v povinném předškolním vzdělávání v rámci jednoho místa poskytovaného vzdělávání.
- Vzdělávání ve skupině pro jazykovou přípravu je rozděleno do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.
- Ředitel mateřské školy může na základě posouzení potřebnosti jazykové podpory dítěte zařadit do skupiny pro jazykovou přípravu rovněž jiné děti, než jsou cizinci v povinném předškolním vzdělávání, pokud to není na újmu kvality jazykové přípravy.
- Při přechodu na základní školu by děti s nedostatečnou znalostí českého jazyka měly mít takové jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce, které jim umožní se zapojit do výuky a dosáhnout školního úspěchu.
- Podpůrným materiálem při vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání, který lze využívat při individualizované práci s dětmi s nedostatečnou znalostí českého jazyka již od nástupu do mateřské školy.

3. Organizace vzdělávání

Organizace vzdělávání probíhá na škole ve třech třídách. Jedná se o třídy „Motýlci“, „Berušky“ a „Sluníčka“.

Děti se přijímají na základě stanovených kritérií, se kterými jsou rodiče seznámeni na webových stránkách školy a na nástěnkách. Kritéria stanovuje ředitelka školy po konzultaci se zřizovatelem.

1.třída „Motýlci“

V této třídě jsou děti ve věku 2-4 let. Hlavním cílem je postupná adaptace dětí a navázání dobré spolupráce s novými rodiči. Rozvoj úrovně dovedností se liší věkem a proto je nutno přistupovat takto i k učení těchto dětí. Dětem mladším a to do 4 let jsou nabízeny činnosti, které rozvíjí jejich sebeobsluhu, jemnou motoriku, sociální dovednosti. Rozvíjí se jednoduché elementární poznatky okolí.

Starší děti již pracují s pracovními listy, jsou vedeni k větší samostatnosti, odpovědnosti, pomoci druhým.

V této třídě probíhá logopedická prevence, sloužící zejména k rozvoji hybnosti mluvidel, postavení mluvidel, fonemický sluch.

2.třída „Berušky“

Do této třídy dochází děti ve věku 4-5 let. Rozvíjíme u dětí tvořivost a fantazii, jemnou motoriku a smyslové vnímání. Vedeme děti k cílevědomosti a trpělivosti při překonávání překážek, k samostatnosti, nebojácnosti, opatrnosti, ohleduplnosti, vytrvalosti a rozhodnosti při různých činnostech. Zabezpečujeme dětem dostatek tělesné aktivity, klademe důraz na každodenní pobyt dětí venku. Zdokonalujeme hygienické návyky dětí, samostatnost při oblékání a svlékání, udržování pořádku ve věcech, hračkách. Děti dodržují společně dohodnutá pravidla třídy.

Ve třídě také probíhá logopedická prevence.

3.třída „Sluníčka“

Do této třídy dochází děti ve věku 5-7 let. Jelikož se jedná o předškolní oddělení, zaměřujeme se při výchovně vzdělávací práci především na přípravu dětí na vstup do ZŠ. Zaměřujeme se na rozvíjení fantazie, tvořivosti a samostatnosti. Nedílnou součástí je snaha získávání základních mravních zásad a postojů. Děti jsou vedeny ke kladnému vztahu ke kultuře (lidové tradice a zvyky). Účastní se kulturně společenských akcí v obci, a tak prezentují naši MŠ.

Každoročně děti absolvují předplavecký výcvik. Děti pracují v pracovních sešitech. Rozvíjíme funkční gramotnosti: předčtenářskou, předmatematickou, přírodovědnou a sociální gramotnost.

Způsob přijímání dětí do MŠ

Děti jsou přijímány do MŠ na základě řádného zápisu, který probíhá v měsíci květnu. Rada městského obvodu schválila Kritéria pro přijímání dětí do MŠ, která jsou dostupná na veřejných místech MŠ. Termín zápisu určuje ředitel školy po dohodě se zřizovatelem. Termín zápisu je zveřejněn měsíc dopředu na dostupných místech (MŠ, veřejná vývěsní deska, webové stránky MŠ i zřizovatele, na místním úřadě). Před zápisem mají možnost rodiče navštívit budovu MŠ.

Po odevzdání řádně vyplněné přihlášky, vydává ředitelka školy rozhodnutí o přijetí dítěte do MŠ.

V srpnu se koná schůzka rodičů nově přijatých dětí.

4. Charakteristika programu

Filozofie programu

Východiskem pro zpracování vzdělávacího programu naší školy je koncepce dlouhodobého rozvoje, zpracována podle závazného dokumentu Rámcového vzdělávacího programu.

Tato koncepce vychází z práva každého dítěte na výchovu a vzdělání a je zaměřena na výchovu předškolního dítěte ke zdravému způsobu života a k vytváření podmínek pro tělesnou, duševní a sociální pohodu.

Jejím hlavním prostředkem je spontánní hra, didakticko zacílené činnosti dětí, prožitkové učení a kooperativní hry.

Hlavní vzdělávací cíle Školního vzdělávacího programu se ve třídách liší dle podmínek svým Třídním vzdělávacím programem. Obsahuje tematické celky na jednotlivé etapy roku. Jednotlivá témata nemají určenou časovou délku, to vše se určuje podle aktuálního dění a zájmu dětí. K hlavním tématům jsou vytvořena podtémata, která obsahují okruh námětů pro denní nabídku vzdělávacích činností.

Při přípravě programu vycházel kolektiv pracovníků zejména ze zkušeností z předcházející práce s dětmi. V MŠ byla vždy preferována taková činnost s dětmi, která je dětem blízká z hlediska obsahu, života kolem MŠ, života obce, lidových tradic.

Školní vzdělávací program je výsledkem tvůrčího úsilí učitelek, rodičů, správních zaměstnankyň a zřizovatele. Chtěli bychom, aby v MŠ byly spokojené děti, rodiče i my zaměstnanci.

Hlavními principy našeho programu jsou:

- akceptovat přirozená vývojová specifika dětí předškolního věku
- umožňovat rozvoj a vzdělání každého jednotlivého dítěte
- přispívat k rozvoji dítěte a jeho učení ve všech oblastech (biologické, psychologické, sociální)

Filozofie školy

Mateřská škola je první výchovně-vzdělávací institucí a prvním společenstvím dětí a dospělých, s nimiž se dítě setkává. Mateřská škola však nemůže nahradit nezastupitelnou funkci rodiny. Snažíme se však, aby se dítě v mateřské škole cítilo maximálně spokojeně, mělo pocit bezpečí a jistoty, uspokojovaly se jeho přirozené potřeby a mohla se tak rozvíjet celková osobnost dítěte. Vycházíme z přesvědčení, že základy výchovy a vzdělání získané právě v MŠ jsou důležité pro celý další život dětí.

Naším cílem není předávat poznání, ale tvořit vlastní poznání dítěte na základě vnímání světa všemi smysly, hledání a objevování tajů, krás přírody, vzbuzování zájmu o přírodu, probouzení úcty k životu, a tak uvádět děti do poznání a chápání jevů a dějů v nejbližším okolí. Důraz klademe na oblast zdravého způsobu života včetně protiúrazové prevence, rozvoji sebeúcty a tím i úcty k druhým lidem.

Filozofií naší školy je vytvořit každému dítěti optimální podmínky k rozvoji jeho osobnosti, k získání sebedůvěry, samostatnosti.

4.1. Vzdělávací cíle a záměry

Dlouhodobé záměry rozvoje

Chceme, abychom pro děti zajistili podmínky pro maximální rozvoj osobnosti na podkladě jejich věkových a individuálních zvláštností, dle zásad zdravého životního stylu. Naší snahou je, aby děti prožívaly radostné dětství obohacené o myšlenky a prožitky, aby navzájem spolu komunikovaly, navazovaly nové kontakty, vyhledávaly společně cesty k řešení problému.

Mateřská škola si klade za cíl vybavit děti takovými kompetencemi (souboru poznatků, dovedností, schopností, postojů a hodnot), které jsou ve svém celku všeobecně pokládány za životně důležité, a tedy ve vzdělávání za prvořadé. Tyto kompetence vyjasňují, co by dítě mělo vědět, znát, dokázat, zvládat, jak by se mělo chovat, vystupovat a projevovat. To znamená, v jakých směrech (oblastech) by mělo být schopno, způsobilé, resp. kompetentní, aby mohlo v životě obstát. Vzdělávací program naší mateřské školy je zaměřen v souladu s platnými předpisy pro předškolní vzdělávání na všestranný rozvoj osobnosti dítěte. Naším cílem je, aby si děti osvojily základy klíčových kompetencí RVP PV. Tyto kompetence jsou předpokladem k dalšímu vzdělávání. Program je koncipován tak, aby vyhovoval individuálním potřebám a možnostem dětí.

Svémi dlouhodobými záměry chceme, aby dítě bylo schopno:

- rozvíjet se, učit se a vědět (porozumět)
- uplatňovat zkušenost (užívat výsledků učení a vědění k řešení problémů)
- užívat prostředků komunikace (přirozených i technických)
- jednat autonomně (s reflexí sociálních vztahů)
- jednat odpovědně (se zřetelem k morálním, kulturním i sociálním hodnotám) a pro společnost přínosně (pracovat, podnikat, vytvářet nové hodnoty)

Konkrétní dlouhodobé cíle:

1. Rozvoj osobnosti dítěte

- vytvářet podmínky pro tělesnou, duševní a společenskou pohodu dítěte po dobu jeho pobytu v mateřské škole
- rozvíjet návyky a dovednosti zdravého životního stylu
- rozvíjet návyky, dovednostmi a postoji v samotných základech, naučit děti k úctě ke zdraví, které je chápáno nejen jako nepřítomnost nemoci, ale subjektivní pocit životní pohody
- podporovat odolnost vůči stresům a zdravím škodícím vlivům, které mohou vést ke zneužití a závislostem
- naučit děti postojům k úctě ke zdraví a praktickým dovednostem chránícím zdraví
- v oblastech funkční gramotnosti se nejvíce zaměřit na průběžné aktivování, upevňování a procvičování dovedností souvisejících s přípravou na čtení a psaní a podněcování matematických představ dětí

- v rámci logopedické prevence – rozvíjet řečové dovednosti dětí a předcházet narušené komunikační schopnosti dětí

2. Rozvoj spolupráce s ostatními institucemi

- podporovat vzájemné vztahy s ostatními institucemi v obci
- vést děti k aktivnímu přístupu k obohacení duchovního a kulturního života obce

Funkční gramotnosti

Oblast funkčních gramotností je zpracována v souvislosti s požadavky MŠMT, Krajskými prioritami Zlínského kraje a ČŠI. Problematika funkčních gramotností je v naší mateřské škole zařazena do oblasti vzdělávacího obsahu a kompetencí, ke kterým systematicky směřujeme děti všech věkových kategorií. Povinností všech pedagogů je pravidelně zařazovat všechny funkční gramotnosti do běžné vzdělávací práce, a to formou frontálních, skupinových, individuálních i individualizovaných činností.

K naplnění lze použít mimo každodenně prolínajících činností vycházejících ze vzdělávacích oblastí také různorodě orientovaných projektových dnů, projektů a dílen. Konkrétní činnosti, směřující k rozvoji gramotností budou zaznamenávány v jednotlivých tematických částech.

1. Předčtenářská gramotnost

Cílem je průběžně startovat, upevňovat a procvičovat dovednosti související s přípravou na čtení a psaní. Pedagogové se zaměří na rozvoj předčtenářských dovedností dětí všech věkových kategorií. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti jazykového, literárního a grafomotorického charakteru.

Děti vedeme k tomu, aby uměly:

- pojmenovat většinu toho čím je obklopeno,
- verbálně komunikovat, rozumět slovům a výrazům,
- aktivně si rozšiřovat svůj slovník,
- mluvit gramaticky správně,
- obrázkové čtení,
- rozlišování znaků a tvarů si podobných – zrakové vnímání,
- rozlišování sluchových vjemů a rytmů – sluchové vnímání,
- své myšlenky, pocity a nálady formulovat do vět a vyslovovalo jasně a zřetelně.

2. Předmatematická gramotnost

Cílem je podněcovat matematické představy dětí. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti související s orientací v prostoru, matematickými představami a řešením problémových situací.

Děti vedeme k tomu, aby uměly:

- rozlišovat znaky a detaily,
- kreslit geometrické tvary (čtverec, obdélník, kruh, trojúhelník),

- manipulace s předměty,
- chápat časové vztahy,
- orientovat se v prostoru, v rovině a na ploše,
- základní matematické pojmy (více, méně, menší, větší, před, za,),
- mít představu o číslech a číselných řadách-krokování,
- předměty třídit, řadit a porovnávat.

3. Přírodovědná gramotnost

Cílem je podporovat rozvoj přírodovědné gramotnosti. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti související s ochranou životního prostředí, environmentální problematikou, zdravím člověka a řešením problémových situací.

Děti vedeme k tomu, aby:

- uměly přijmout změnu a vyrovnat se s ní,
- měly základní poznatky o světě lidí-přírody-kultury i techniky,
- měly elementární povědomí o nutnosti ochrany přírody,
- znaly možnosti, jak aktivně přírodu chránit,
- se uměly postarat o zvířátko, rostlinu,
- uvědomovaly si možnosti ohrožení svého zdraví.

4. Sociální gramotnost

Cílem je podpora závoje sociálních a společenských návyků, postojů a gramotností. Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti podporující sebeuvědomování, sebeovládání, kooperací ve skupině, participaci na společném úkolu, respektování pravidel a navazování sociálních kontaktů. Budeme pokračovat v projektu rozvíjení emoční inteligence a sociálních dovedností.

Děti vedeme k tomu, aby:

- uměly respektovat předem domluvená pravidla,
- dokázaly vyjádřit své emoce a pocity,
- dokázaly se ovládnout a elementárně regulovat své chování,
- uměly vyjádřit svůj názor, souhlas, nesouhlas,
- dokázaly spolupracovat a být partnerem při hře,
- uplatňovaly společenská pravidla ve styku s dospělými i dětmi,
- dokázaly při hře vyjednávat, spolupracovat, dohodnout se ustoupit a prosadit svůj názor,
- uměly zařadit se do skupiny vrstevníků.

5. Pohybové dovednosti

Cílem je podporovat fyzickou pohodu, zlepšení tělesné zdatnosti i pohybové kultury, rozvoj pohybových a manipulačních dovedností, hrubé i jemné motoriky, obratnosti a zručnosti

Dítě vedeme k:

- správné držení těla
- koordinace těla – jemná, hrubá motorika

- zdravotní cviky – jóga, relaxační cviky
- přirozený pohyb v přírodě (chůze, běh, lezení, skoky)
- plavání, lyžování
- grafomotorika

4.2. Formy a metody práce vzdělávání

Vzdělávání se uskutečňuje po celý den pobytu dětí v MŠ – tj. při všech činnostech. Dopolední činnosti probíhají formou plánovaných tematických celků, které na sebe úzce navazují.

Využíváme situačních momentů, respektujeme přání, potřeby a zájmy jedince. Usilujeme o to, aby byly děti vzdělávány neformálně, hravými činnostmi, ve kterých se prolínají všechny vzdělávací okruhy. Rovněž se snažíme zajistit rovnováhu činností řízených, spontánních i relaxačních. Cíle plníme průběžně od ranních hodin. Preferujeme metody a formy práce, které respektují specifika předškolního vzdělávání.

Během dne se ve vzdělávání prolínají

- činnosti spontánní-hra – záleží vždy na volbě dětí a jejich výběru, rozvíjí se všechny schopnosti dětí, při hře se děti učí efektivně, získává nové zkušenosti, rozvíjí představivost, fantazii, soc. Vztahy k ostatním
- řízené, didaktické – pedagog má předem stanovený cíl čeho chce dosáhnout, tyto činnosti probíhají zpravidla v menší či větší skupině či individuálně
- individuální – zaměřené na jednotlivé děti s cílem procvičit, upevnit, rozvíjet znalosti a dovednosti
- integrované učení – cílem je rozvíjet celou osobnost dítěte vytvářením tematických celků, které jsou dítěti blízké a zajímavé
- frontální – činnosti s pomůckami, práce s pracovními listy
- relaxační-pohybové aktivity (během celého dne ve třídě, nebo v tělocvičně, při pobytu venku), klidové činnosti
- odpočinkové – odpolední odpočinek

Využíváme metody:

názorné metody, které vedou k přímému smyslovému poznání světa. Při činnostech s dětmi používáme reálné pomůcky, ukazujeme dětem svět, jaký skutečně je. Chodíme na poznávací vycházky, navštívujeme místa, o kterých si s dětmi povídáme apod.

praktické metody, vedoucí k bezprostřední manipulaci s věcmi a jevy. Praktické činnosti, při kterých jsou děti aktivní, mohou si vyzkoušet práci s mnoha různými materiály, surovinami. Učí se pracovním návykům, poznávají přirozenou cestou fyzikální a chemické zákonitosti, přírodní procesy, uplatňují smyslové vnímání apod.

prožitkové učení, které vzbuzuje radost a motivuje dítě k dalšímu poznávání a objevování. Dítě získává nové zkušenosti především tím, že něco dělá a že to, co dělá, prožívá.

kooperativní učení, které rozvíjí schopnost komunikace, spolupráce, vede k samostatnosti a k hledání možných řešení. Podpora a prohlubování schopnosti spolupracovat v menších i větších skupinách, minimalizace řízení činnosti ze strany učitelky, citlivá pomoc dětem, které si nevědí rady. Nabídka více možností řešení, vedení dětí k rozhodování, odpovědnosti za své rozhodnutí.

5. Vzdělávací obsah ŠVP pro předškolní vzdělávání

Obsah vzdělávání je v našem ŠVP rozpracován do pěti integrovaných bloků, které byly stanoveny jako témata rámcová. Ty si učitelky rozpracovávají jednotlivě ve třídách do svých TVP do tematických celků s podtématy.

ŠVP určuje přibližně časové rozložení daných integrovaných bloků nezávazně. Časový prostor k realizaci zůstává pro učitelky otevřený, flexibilní, dostatečně volný s prostorem pro aktuální situace, pro aktivní vstup dětí a tvořivost učitelky.

ŠVP je dokument, který se stále vyvíjí, který úzce souvisí s postupným získáváním zkušeností, poznatků z autoevaluace, se stálým sebevzděláváním učitelek a s postupnými změnami podmínek, který jej ovlivňuje.

INTEGROVANÉ BLOKY

- I. Školička v září sluníčka
- II. Podzim vchází do dveří
- III. Zima dveře zavírá
- IV. Jaro zlatým klíčkem dveře otvírá
- V. Náruč léta dokořán

I. IB: „Školička v září sluníčka“

Doba realizace: 2-4 týdny

Charakteristika a záměry bloku

IB zaměřený na adaptační období. Do MŠ přichází v září nové děti, které jsou od maminky odloučeny na delší dobu poprvé. Proto naší snahou je maximálně respektovat individualitu každého dítěte a tím napomoci v poznávání všeho nového, s čím se dítě v MŠ setkává. Je to vlastní prostředí školy, třídy, školní zahrady, dále pak s novými lidmi a kamarády. Pro děti, které přecházejí z jedné třídy do druhé je tento proces již méně náročný a je to především otázka sociální vyspělosti. I tak pro mnohé je třeba vytvořit takové podmínky, které napomohou tomu, aby zde děti získaly místo, cítily se jistě a bezpečně a byly schopné se dobře orientovat a navazovat vztahy s ostatními. Přiměřeným a přitažlivým

způsobem vytvoříme společná pravidla vzájemných vztahů, chování a komunikace, kterými se budeme řídit při každodenním pobytu v MŠ, ale i doma u rodičů. Poznáme svoji novou značku, zorientujeme se v prostředí nové třídy, poznáme nové hry a hračky a postupně se začneme přizpůsobovat dennímu režimu.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Seznamovat se s prostředím MŠ, s kamarády, učitelkami, se zaměstnanci atd.
- Zvykat si na nový životní rytmus
- Poznávat morální hodnoty platné v novém společenství
- Podílet se na společném vytváření pravidel
- Cítit se bezpečně v novém prostředí
- Postupně se osamostatňovat
- Komunikovat s ostatními dětmi i učitelkou
- Nebát se sdělit svůj problém či názor
- Znat nové kamarády jmény
- Poznávat grafickou podobu svého jména
- Učit se reagovat na jednoduché pokyny
- Poznávat a dodržovat základní bezpečnostní pravidla
- Podporovat rozvoj sebeobsluhy a samostatnosti
- Rozvíjet hrubou motoriku

Činnosti a obsahová náplň:

- Volné hry ve třídě
- Volné hry na školní zahradě
- Individuální výstupy učitelky s loutkou (hračkou nebo maňáskem)
- Volné výtvarné činnosti
- Diskusní kruh
- Rituály
- Jednoduché pohybové hry s pravidly
- Hudebně – pohybové hry
- Hry se značkami dětí
- Seznámení s prostředím třídy a celé MŠ, školní zahrady
- Hry na poznávání nových kamarádů, seznámení se s jejich jmény, se jmény zaměstnanců MŠ a jejich profesemi
- Seznámení se s hračkami a pomůckami, jejich uložením
- Vyvozování a dodržování smluvených pravidel společného soužití v kolektivu a pravidel chování
- Hry na osvojování a dodržování základních hygienických návyků a sebeobsluhy
- Činnosti na uvědomování si rozdílu mezi MŠ a domovem (rodinou)

II. IB: „Podzim vchází do dveří“

Doba realizace: asi 2 měsíce

Charakteristika a záměry bloku

Jak název IB naznačuje, zaměříme se na témata a činnosti související s podzimem, přírodou, pohybem a zdravím v tomto období. Budeme si všímat, co všechno musí lidé udělat na poli a na zahradě, než se vše připraví k odpočinku. Dozvíme se, jaké ovoce se češe, jakým způsobem, jak voní, jak ho poznáme a jak se zpracovává. Budeme poznávat, jaký vliv má počasí na svět a na člověka, jak se chráníme před nepohodou, co znamená být zdravý a jak funguje naše tělo při práci. Seznámíme se s časovými pojmy a vyzkoušíme si některé jednoduché pracovní činnosti. V popředí budou vycházky do přírody s pozorováním všech znaků podzimu – opadávání listnatých stromů, barvy v přírodě, tvary listů, zvířata ukládající se k zimnímu spánku, pozorování lidí a strojů, které nám pomáhají.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Využívat všech smyslů
- Motivovat k vnímání světa a života ve svém okolí
- Učit se rozlišovat a pojmenovávat tvary, vůně, nálady, rozdílnosti, velikosti, učit se řadit, třídít, uspořádat
- Učit se orientovat v prostoru a reakci na signál i slovo
- Procvičovat základní pohybové i pracovní dovednosti
- Zvládat orientovat se v situaci, pojmenovávat různá chování a jednání na základě hry i reálné zkušenosti
- Postupně si vytvářet vlastní povědomí o tom, co je slušné a naopak
- Respektovat pochopená a zdůvodněná pravidla soužití
- Dostávat příležitost zaujímat a vyjadřovat vlastní názory a postoje
- Učit se vyjadřovat prostřednictvím pohybu, slova, výtvarných činností
- Dostávat prostor ke spolupráci s ostatními dětmi i ke sdílení společné činnosti
- Rozvíjet řečové schopnosti a jazykové dovednosti
- Rozvíjet tvořivost a estetické vnímání
- Získávat poznatky o pracovních činnostech
- Uvědomovat si vlastní tělo, osvojovat si poznatky a těle a jeho zdraví
- Rozvíjet schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- Rozvíjet paměť a pozornost
- Podporovat kooperativní dovednosti

Nabízené činnosti:

- pozorování a uvědomování si charakteristických znaků podzimu v přírodě
- vycházky do přírody (pole, zahrady, sady, louky les...)
- hry pohybové, hudebně – pohybové, pantomimické, námětové, rytmické, situační
- hra v roli
- hry s přírodními materiály
- výtvarné a pracovní činnosti zaměřené k tématu
- zpěv, recitace, dramatizace s podzimem
- pojmenovávání ovocných stromů a jejich plodů, sklizeň, zpracování
- přímé pozorování prací na zahradě, v sadech a na poli, sklizeň zeleniny a ovoce a následně zaměřené činnosti
- poznávání rozdílů mezi stromem listnatým a jehličnatým, znát názvy stromů
- tvořivé činnosti s přírodninami
- pozorování a tvořivé zpracování měnící se barevnosti listů na stromech
- hry s barvou a míchání, poznávání pojmů základních a některých doplňkových barev
- aktivní pozorování změn počasí, pokusy (jak vzniká déšť, mlha, sníh)
- rozvoj vědomostí o ochraně zdraví při nepříznivých vlivech chladného počasí
- seznámení s lidským tělem, s hygienickými návyky, předcházení nemocem, vedení ke zdravému životnímu stylu
- grafomotorické činnosti

V úrovni kompetencí se pro toto období dvou IB zaměříme na:

- kompetence k učení:
 - využívání elementárních poznatků o světě lidí, přírody, techniky, které je obklopují, orientování se v řádu a dění v prostředí, ve kterém dítě žije
 - schopnosti klást otázky a odpovídat si na ně, mít radost z nového
- kompetence k řešení problému:
 - vnímání problémových situací jako samozřejmé součásti života
 - nebát se chybovat, pokud je oceněna i snaha
- kompetence komunikativní:
 - komunikaci bez zábrán a ostychu v běžných situacích s dětmi i dospělými
 - užívání přirozených prostředků komunikace k vyjádření myšlenek, pocitů a názorů
- kompetence sociální a personální:
 - schopnost adaptovat se na prostředí a jeho běžné proměny
 - samostatné rozhodování o svých činnostech a k uvědomění si, že za sebe a svá jednání nese zodpovědnost
 - schopnost napodobovat model správného chování a jednání ze svého okolí
 - dovednost domlouvat se gesty i slovy, rozlišovat některé symboly a rozumět jejich významu
- kompetence činnostní a občanské:
 - učení se plánovat své činnosti, řídit je, svobodně se rozhodovat

- péči o osobní zdraví a bezpečí své i druhých osob, chová se odpovědně s ohledem na prostředí společenské a přírodní

III. IB: „Zima dveře zavírá“

Doba realizace: asi 2 měsíce

Charakteristika:

V tomto období seznámíme děti přiměřenou formou s historií Vánoc, tradicemi a zvyky, zaměříme se současně na pozorování zimní přírody. Děti mohou aktivně pečovat o ptáčky v zimě a připravit vánoční strom pochutin pro zvířátka z nasbíraných přírodnin.

Po dobu adventu si mohou děti vyrábět dárky pro své blízké, prožívat společně s rodiči kouzelnou atmosféru předvánočních příprav, rozsvěcení vánočního stromu v obci, po té stromečku u MŠ s koledováním a završit návštěvou vánočního jarmarku v základní škole.

Budeme sledovat charakteristické znaky zimy a počasí, využijeme pobytu venku k otužování, seznámení se se zimními sporty a dbát na bezpečnost svou i druhých.

Integrovaný blok nás vede k objevování různých kombinací počasí, k vnímání změn živé a neživé přírody a na základě prožitkového učení pozorováním, srovnáváním a pokusy budeme sledovat změny s tím spojené.

Masopustní celek vychází z lidové slovesnosti, tradic a lidové pohádky. Vzdělávacím východiskem je příprava na karneval s říkadly, lidovými a hudebně pohybovými hrami s masopustní tradicí. V tomto bloku se také společně budeme těšit na zápis do školy, užívat si významu tohoto předělu v životě dětí v kladném smyslu.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Seznámit se s lidovými tradicemi
- Získávat zkušenost, že je zajímavé učit se a dovídat se nové věci
- Spolupracovat s ostatními a aktivně uplatnit svůj názor a nápad
- Setkávat se s různými lidskými hodnotami a dostávat příležitost k jejich pojmenování a postupnému vytváření si vlastní hierarchie hodnot
- Aktivně se podílet na utváření společenské pohody v jeho sociálním prostředí
- Setkávat se ze zkušeností, že k obdarování nejsou jen hmotné dárky
- Dodržovat základní společenské návyky-prosba, poděkování, pozdrav, omluva, odpuštění
- Učit se novým dovednostem pracovním, sociálním – vnímání, citlivost
- Vnímat všemi smysly-rozlišovat vůně, chutě, tony, zvuky
- Hledat motivy přírody v lidové i vážné hudbě
- Rozvíjet jemnou i hrubou motoriku

- Pozorovat přítomné děje kolem sebe, koloběh střídání čtyř ročních období a změny, jež tato období přináší
- Provádět aktivně činnost podporující zdraví
- Uplatňovat dětské poznatky a zkušenosti při vyjadřování názorů, myšlenek, nápadů
- Pečovat o zdraví, uvědomovat si základní lidské potřeby-tepla, světla, činnosti
- Vyjádřit slovně, výtvarně, hudebně, pohybově i dramaticky své prožitky představivost a fantasií a umět vše zhodnotit
- Vytvářet vztah k místu, kde žijí
- Navazovat na tradice v průběhu roku a přibližovat dětem jejich význam
- Učit se novým poznatkům o přírodě a ročních obdobích na základě pozorování a pokus
- Spolupracovat s ostatními dětmi a sdílet společné činnosti a hry
- Rozvíjet fantasií a těšit se z příjemných zážitků a přírodních krás
- Učit se být citlivé k přírodě, lidem a naší planetě, vnímat, že svět i život na zemi má svůj řád
- Vnímat všemi smysly a pojmenovat co je příjemné, hezké, co nepříjemné, co mu vadí
- Učit se zacházet s grafickými výtvarným materiálem
- Pohybovat se na sněhu a ledu, učit se respektovat pravidla i bezpečnost
- Pojmenovat části těla, čít se nová slova a aktivně je používat
- Ovládat koordinaci ruky, zvládnout jemnou motoriku
- Rozvíjet pozorovací schopnosti při vycházkách-stopy zvěře, krmelec, ptáci na stromech a v krmítkách, seznamovat se s životem živočichů v zimě, jak jim pomáhat k přežití
- Dokázat se zklidnit a přizpůsobit se prostředí, ve kterém se pohybuje, vnímat krásu umění literárního, hudebního a výtvarného
- Učit se hodnotit sebe i druhé
- Získávat příležitost pro rozvíjení fantasiie, myšlení, pozornosti, vnímání, paměti, učit se překonávat zábrany a strach z neznámých věcí
- Učit se orientaci v prostoru a reakci na signál i slovo
- Učit se rozlišovat a pojmenovat znaky zimy, barvy, nálady, rozdílnosti, velikosti, učit se třídít, počítat
- Umožnit se aktivně podílet na společenských činnostech

Nabízené činnosti:

- příprava přírodnin pro vánoční strom pro zvěř
- rychlení větviček zlatice s tradicí „Barborka“
- výroba adventního kalendáře s využitím piktogramů s počasím
- výroba adventního věnce
- pozorování změn v přírodě, rozhovor o ročním koloběhu a počasí-vítr, déšť, slunce, sníh, mráz, jinovatka
- výroba bylinkových dóz s bylinkami, které děti vypěstovaly na zahradě-procvičení smyslů čichu, hmatu, chutě-ochutnávka čajů, seznámení se s účinky bylin na zdraví

- Mikulášská nadílka v MŠ s básničkami a písničkami
- pečení a zdobení perníčků
- výtvarná podoba čerta a Mikuláše
- společné zdobení vánočního stroměčku
- výroba papírových ozdob na stromek
- vystřihovánky do okna
- výroba ozdob z přírodnin, papíru, kovu a potravin
- kreslená psaníčka Ježíškovi
- nácvik básní, písní a koled k rozsvěcování vánočního stromu v obci
- seznámení se se symboly Vánoc a jejich historickou tradicí s využitím příběhů, legend, pověstí
- naslouchání příběhům a pohádkám s tematikou Vánoce, zima a příroda
- nadílka u vánočního stroměčku v MŠ
- využití školní zahrady k zimním sportovním činnostem a hrátkám
- péče o ptactvo u krmítek
- Tříkrálové koledování v obci
- sáňkování, klouzání, hry na sněhu, koulování, stavění sněhuláků, zimní olympiáda
- pokusy se sněhem, pozorování vloček
- vedení kalendáře s piktogramy počasí
- hry pohybové kontaktní, hudebně pohybové, námětové, výtvarné hry, grafomotorika
- hry s barevnou skvrnou-otisky částí těla
- nácvik básní a říkadel, hádanek se zimní a přírodní tematikou
- dramatizace pohádek o zvířátkách v zimě
- seznamování se se způsobem života v jiných podmínkách Eskymáci
- povídání „O paní Chřipce „-zdraví, otužování, bylinky, ovoce a zelenina
- jak se v zimě oblékáme, oblékání panenky
- artikulační a dechová cvičení
- námětová hra Na školu
- didaktické hry Něco je kulaté, něco je hladké... objevování tvarů, vlastností, chutí, vůní – všemi smysly
- pozorování přírody při vycházkách, odlévání stop
- beseda s myslivcem, pozorování a krmení zvěře i ptáků s myslivcem
- manipulace s přírodninami
- přebírání a třídění plodů, sestavování obrázků
- procvičování jemné motoriky při mačkání a trhání papíru-sněhové koule
- výroba masek a výzdoby na karneval
- masopustní ochutnávka koblihů –
- mačkání, hnětení, tvarování modelíny –sněhuláci, zvířátka, ptáci

Očekávané kompetence zaměříme na:

- **Kompetence k učení:**
 - pohybovat se koordinovaně a jistě, a to i v různém terénu/v lese, na sněhu
 - ovládat koordinaci ruky a oka, zvládnout jemnou motoriku
 - vést stopu tužky při kresbě
 - zvládat sebeobsluhu (s návazností na roč. období), osobní hygienu, samostatně zvládnout pravidelné běžné denní úkony
 - porozumět slyšenému
 - záměrně se soustředit a udržet pozornost
 - dokončit hru, pamatovat si postup řešení, zapamatovat si říkanky, básničky a písničky a reprodukovat je
 - uvědomovat si co je nebezpečné
- **Kompetence k řešení problému**
 - jednoduchý problém řešit samostatně i ve spolupráci s kamarády
 - podstatné i nepodstatné znaky
- **Kompetence komunikativní**
 - mít přiměřeně bohatou slovní zásobu a aktivně ji uplatnit v řeči
 - prožívat radost ze zvládnutého a poznaného
- **Kompetence sociální a personální**
 - umět předat vzkaz
 - vnímat umělecké a kulturní podněty, hodnotit svoje zážitky
- **Kompetence činnostní a občanské:**
 - vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
 - mít poznatky o zvycích a tradicích kraje
 - pomáhat pečovat o okolní prostředí

IV. IB: „Jaro zlatým klíčkem dveře otvírá“

Doba realizace: 2 měsíce

Charakteristika:

IB nás motivuje k pozorování změn v přírodě, ověřené vlastní zkušeností. Děti mohou společně charakterizovat jarní období s uplatněním osobní zkušenosti, vyjadřovat vlastní myšlenky a pocity. V březnu se zaměříme na prohlubování zájmu dětí a rodičů o dětskou literaturu, i díky četbě na pokračování se seznámí s některými českými pohádkáři a ilustrátory. Budeme vyvozovat nové poznatky, ponaučení na základě vyslyšeného textu.

V dalším období se více zaměříme na ekologickou a environmentální výchovu. Děti získají základní povědomí o nutnosti ochrany životního prostředí a významu třídění odpadu.

V květnu se náš zájem soustředí na prohlubování kladných citových vztahů ke své rodině i sobě navzájem. Vše vyvrcholí oslavou svátku Dne matek.

Májový měsíc bude obsahovat i rozhovory o tradici stavění máje a dětem blízká témata o zvířatech a jejich mláďatech.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Podněcovat k získávání nových poznatků o přírodě na základě vlastního pozorování a pokusů
- Podporovat spolupráci mezi dětmi, společně prožívat, pojmenovávat příjemné zážitky z pozorování přírody
- vést chápání, že příroda i společnost mají svůj řád
- Zaměřit se na získávání zájmu dětí o dětskou literaturu
- Upevňovat uvědomování si působení vlivů lidské činnosti na životní prostředí a chápání nutnosti jeho ochrany
- Prohlubovat kladné citové vztahy k rodině

Nabízené činnosti:

- pozorování zahrady MŠ, předzahrádek
- pohybové činnosti se zaměřením na věku přiměřenou vytrvalost
- rozhovory s dětmi, prodlužování dne, mizící sníh, zpěv ptáků
- pokusy s rostlinami-rychlení
- péče o bylinkovou zahrádku vysázenou v nádobě
- sázení semínek
- pozorování pampelišky v různém stádiu vývoje
- pohybové hry se zpěvem
- pozorování budek na školní zahradě
- velikonoční tradice, tvoření
- návštěva sběrného dvora, Kovosteel Staré Město
- zdobení „Májky“ v prostorách MŠ
- básně, písně s jarní tematikou
- práce s encyklopediemi
- zapojení se do akce „Celé Česko čte dětem“-návštěva knihovny
- vyprávění pohádkové děje dle obrázkového materiálu
- námětová hra na téma rodina, činnost maminky, péče o miminko
- grafomotorická cvičení
- tvořivé hry v písku
- školní výlet, výtvarné zpracování
- řešení slovních hádanek

Očekávané kompetence zaměříme na:

- Kompetence k učení
 - Schopnost dokázat se soustředit na zvolenou činnost, mít zájem o nové poznatky, všimnout si souvislostí.
 - Získávání elementárních poznatků o přírodě o společnosti, která nás obklopuje a jejich proměnách
 - Spontánní, vědomé učení, dokončení započaté činnosti a postupu dle jednoduché instrukce
- Kompetence k řešení problémů
 - Zpřesňování početních představ a aktivního používání číselných, matematických pojmů
 - Řešení problémů bezprostřední zkušeností, vymyšlení nových postupů a cest
- Komunikativní kompetence
 - Dobrý řečový projev, mluvení ve větách, schopnost vyjádřit své myšlenky
 - Dodržování dohodnutých a pochopených pravidel
 - Řešení vzniklých konfliktů dohodou
- Sociální a personální kompetence
 - Dovednost formulovat svůj názor, dokázat si pro sebe vybrat zajímavou činnost
 - Schopnost rozpoznat nevhodné chování, uvědomit si odlišnost a jedinečnost každého jedince
 - Schopnost podrobit se společnému zájmu, spolupracovat ve skupině
- Činnostní a občanské kompetence
 - Chápání možnosti volby, ale i zodpovědnosti za své chování
 - Uvědomování si základních hodnot a norem, i toho co je s nimi v rozp

V. IB : „Náruč léta dokořán“

Doba realizace: 2 měsíce

Charakteristika:

Integrovaný blok je zaměřen na procvičování nabytých vědomostí, dovedností, upevňování pravidel chování a kamarádského soužití v kolektivu třídy. Počátek bloku věnujeme oslavě svátku Dne dětí. Povíme si o planetě Zemi, na které žijí i lidé jiné barvy pleti. Dále budeme pokračovat v pozorování přírody a vlivu teplých dnů na její vývoj. Letní počasí nám dovolí více využívat školní zahradu k pohybovým aktivitám i k odpočinku a relaxaci. Některé aktivity budeme uskutečňovat na vycházkách obcí a jejím blízkém okolí.

Na závěr školního roku se slavnostně rozloučíme s našimi předškoláky.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Zvládat běžné pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v běžném prostředí a zvyšování vytrvalosti
- Docílit ovládnutí koordinace ruky, oka a jemné motoriky
- Prodloužit schopnost soustředění a udržení pozornosti
- Podněcovat k řešení problémů, úkolů a vzniklých situací
- Chápat rovnoprávnost mezi lidmi (dětmi) vzhledem k jejich odlišnostem
- Získat poznatky o přírodě živé i neživé, přírodních jevech
- Umět rozlišit aktivity, které podporují, nebo poškozují životní prostředí

Nabízené činnosti:

- oslava svátku Dne dětí-hry na školní zahradě
- týden splněných přání
- omalovánky k tématu
- seznámení se s modelem Země, globusem-rozhovory
- péče o byliny na zahradě
- pozorování budek a hnízd na zahradě
- společenské hry
- tvořivé hry v písku
- vycházky k řece-pozorování života kolem ní
- slavnostní rozloučení s předškoláky
- barevný týden

Očekávané kompetence zaměříme na:

- Kompetence k učení
 - Aktivní pozorování věcí, jevů kolem sebe, schopnost porozumět tomu, co kolem sebe dítě vidí
 - Schopnost reálně, co samo dokázalo a zvládlo
- Kompetence k řešení problémů
 - Pochopení toho, že vyhýbání se řešení problému nevede k cíli, poznání, že aktivitou lze situaci ovlivnit
 - Schopnost nebát se chybovat, mít povědomí o snaze, která se cení
- Komunikativní kompetence
 - Zvládnutí dovedností předcházejícím čtením a psaním
 - Komunikaci bez zábran a ostychu
- Sociální a personální kompetence
 - Respekt k dospělému
 - Chápání toho, že lidé jsou různí, být tolerantní k jejich odlišnostem
- Činnostní a občanské kompetence
 - Uvědomování si svých práv i práv druhých, být tolerantní k jejich odlišnostem
 - Schopnost uvědomit si podíl svého chování na prostředí, ve kterém dítě žije

5.1. Charakteristika třídních vzdělávacích programů

Třídní vzdělávací programy

Třídní vzdělávací programy tvoří učitelky všech tříd, protože v každé z nich je jiné složení dětí a z toho vyplývá i jejich rozdílná činnost. Mají podobu pracovních listů, které jsou řazeny k jednotlivým tématům včetně metodických materiálů.

Každá učitelka si tvoří týdenní plán v němž si zpracovává:

- Určité téma, které je v plánu ŠVP
- Charakterizuje si činnosti
- Vybírá námětové činnosti, didaktické hry
- Připravuje, preventivní jazykové chvilky, které se zařazují ve třídě „Berušky“
- Pro denní činnosti plánuje konkrétní postupy, pomůcky, motivaci. Ke každé činnosti si stanovuje libovolné množství činností

5.2. Zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:

- podpora přirozené snahy dítěte k pohybu
- rozvoj snahy dítěte o samostatnost při manipulaci a experimentaci s hračkami a předměty s kterými přichází do styku; samostatnosti u jídla (uklízet po sobě, jíst lžící, pít z hrnečku, neznečišťovat svévolně stůl, nesahat rukou do jídla); při mytí (namydlit se a umýt si ruce, samostatně si dojít na záchod); samostatného používání kapesníku; samostatného svlékání a oblékání některých částí oděvu (kalhoty, ponožky), samostatného vyzouvání a obouvání, uklízení oblečení na vyhrazené místo.

Nabízené činnosti:

- činnosti vedoucí ke zdokonalování chůze (chůze v tempu udávaném bicím nástrojem, při říkadle; slalom, překračování nízkých překážek); chůze po schodech nahoru bez držení; běhu (maximální doba běhu 20 vteřin; běh na smluvený signál); skoků a poskoků (přeskakování: např. lana ležícího na zemi, skákání snožmo, skoky ve dřepu (žába), skoky z nohy na nohu, skákání na měkkou podložku (z výšky i z dálky); natahování se pro různé předměty; přelézání, podlézání a lezení na žebřík/žebřiny s oporou; válení sudů; kolébka (předchází kotoulu); chůze po kladině; výstup na překážku a sestup z překážky; houpání na laně (za ruce a nohy); podávání a házení lehkých předmětů (přehazování papírových koulí

přes lano, předávání míčků z ruky do ruky, hody míčem o zed/zem, házení kroužků a míčků do koše umístěného nad hlavou dítěte (trénink házení horním obloukem); posílání předmětů. stavění složitějších a členitějších staveb z různého materiálu podle naznačovaného záměru i podle vlastní fantazie; seznamování se a hra s různým materiálem (písek, voda- přelévání, tráva, listí, dřívka, kameny, plastelína, papír – trhání, skládání, nalepování, korálky, navlékání).

- zdravotní cviky: předklon a záklon hlavy, otáčení hlavy za hračkou; v lehu na zádech přitisknout bedra a ramena k zemi, jízda na kole v lehu na zádech; napodobení ptáka, stříšky; prohýbání páteře ve vzporu klečmo (kočička); protahování paží, krčení, protřepávání; pérování v kolenou).
- zařazovat jednoduché rytmické pohyby paží, nohou, tleskání, podupy, kroky a poskoky na místě i z místa (spojení s básničkou, písničkou); taneční improvizace na dětskou hudbu; jednoduché tanečky; cval vpřed (koník); hra na dětské (popř. Orffovy) hudební nástroje; rozvíjení sluchové citlivosti na zvucích hudební i nehudební povahy; poznávání některých hudebních nástrojů (i podle zvuku); poznávání rozdílů ve výšce a síle tónů; poznávání písní podle melodie; zařazování hry na nástroje do příběhů, zpívat písně malého rozsahu; spojování zpěvu s rytmickým doprovodem; zařazování říkadel a popěveků i do mimohudebních činností; hrát s dětmi jednoduché pohybové hry.

Cílové kompetence:

- chůze do schodů i ze schodů
- překonávání vzdálenosti skokem (již dříve skok na místě, z malé výšky)
- jízda na tříkolce
- stoj na jedné noze
- navlékání korálků
- napodobování vertikální, horizontální a kruhové čáry při kresbě
- jíst lžící (nepřevracet ji, nebryndat)
- převléknout se, rozepínat knoflíky
- samostatně použít toaletu, umýt si ruce
- dítě ve třech letech zná a pojmenuje viditelné části těla, projevuje samostatnost a vynalézavost v sebeobsluze, samostatně se umývá v závislosti na režimu dne.

2. Dítě a jeho psychika

JAZYK A ŘEČ

Dílčí vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- rozšiřování slovní zásoby, rozvoj srozumitelného řečového projevu i ve víceslovných větách

Nabízené činnosti:

- nechat děti sdělovat své zážitky a přání; vést je soustavně k řečovému projevu v rozmanitých situacích, vést s dítětem individuální konverzaci, podporovat porozumění hovorové řeči; být kvalitním mluvním vzorem pro pomoc při rozšiřování slovní zásoby a používání různých slovních druhů, dbát na gramatickou správnost, zřetelnost, přiměřenost obsahu, tón a tempo vlastní řeči.
- učit děti vyřídít jednoduché vzkazy
- vést děti k tomu, aby se vyjadřovali více slovy než gesty, aby použily jednoduchých vět
- vyprávět dětem přiměřeně jednoduché příběhy a pohádky, podporovat děti ve sledování děje jednoduché scénky, učit je rozumět jednoduchému vyprávění ilustrovanému obrázkem.
- nechat dítě vypravovat o tom, co vidí kolem sebe, o svých zážitcích, pokusit se reprodukovat krátkou pohádku.
- podněcovat děti k reprodukování krátkých říkanek

Cílové kompetence:

- reprodukovat krátké říkanky, básničky (zapamatuje si je)
- sestavit větu (minimálně o třech slovech)
- vyprávět jednoduchý příběh, který vícekrát slyšelo

POZNÁVACÍ SCHOPNOSTI A FUNKCE, PŘEDSTAVIVOST A FANTAZIE, MYŠLENKOVÉ OPERACE

Dílčí vzdělávací cíle:

- slovní označování toho, co vidí na obrázku; rozvoj paměti, představivosti, myšlení – třídění, srovnávání, stavění; udržování potřebného sledu činností a chápání jejich souvislostí v napodobivé hře.
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- vytváření základů pro práci s informacemi

Nabízené činnosti:

- cvičení paměti při běžných činnostech i během hry

Cílové kompetence:

- chápe pojmy (např. slovo pes neoznačuje jednoho konkrétního psa)
- chápe, že pomocí obrázku může vyjádřit něco konkrétního
- rozlišovat v množině maximálně 4 prvků (když předmět zmizí, hledá jej)
- rozlišuje barvy
- dítě dokáže formulovat svou představu o tom, na co si bude hrát.

SEBEPOJETÍ, CITY A VŮLE**Dílčí vzdělávací cíle:**

- rozvíjet u dětí pocity jistoty, sebevědomí; vytvářet podmínky pro rozvoj aktivity a samostatného projevu dětí.
- rozvoj vlastností dítěte během hry i běžných činností.
- při každé možné příležitosti poskytovat nápadné a citově přitažlivé poučení (rozvíjet poznatky a zkušenosti); utvářet počátky mravního vědomí.
- rozvíjet pocit samostatnosti a snahu dosáhnout určitého cíle; vést děti k dokončení hry; rozvíjet vytrvalost, snahu napodobit a dokončit činnost; rozvíjet prvky cílevědomosti ve hře (zvláště v konstruktivní a napodobivé); předcházet pocitům strachu a vést děti k jejich překonávání; vytvářet předpoklady pro posilování soustředěnosti dítěte na určitou činnost; rozvíjet pocit uspokojení z výsledků vlastní činnosti.

Nabízené činnosti:

- spontánní hra
- povzbuzovat děti pro zaujaté, samostatné činnosti; vést děti k samostatnější volbě námětu, hry.

Cílové kompetence:

- mluvit o sobě v první osobě
- zná své jméno, pohlaví
- dítě zná své jméno i příjmení, svou značku.

3. Dítě a ten druhý**Dílčí vzdělávací cíle:**

- prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití; učit děti poprosit, poděkovat, pozdravit.

- podporovat sympatie a kamarádské vztahy k druhým, učit děti udělat druhým radost; pomáhat navazovat sociální a citové kontakty s druhými dětmi; dávat dětem najevo svůj zájem, náklonnost, zúčastněnost; posilovat pocit bezpečí dítěte v kontaktu s pedagogem a ostatními dětmi.
- rozvíjet u dětí pocit zodpovědnosti za druhé, ochotu pomoci; rozšiřovat a upevňovat citové vztahy dětí ke členům rodiny, podněcovat radost z opětovného setkání; podporovat u dětí rozvíjející se pocit sounáležitosti k rodině, vést s dětmi individuální rozhovory o členech rodiny; podporovat citový vztah k domovu a k mateřské škole; prohlubovat citové vztahy k dospělým i dětem (vyjadřovat je slovně).
- podporovat rozvoj vyšších citů – soucit, pomáhat
- podporovat slovní komunikaci a domlouvání se s dětmi při hře i s dospělými.
- rozvíjení spolupráce a domlouvání s druhými.

Nabízené činnosti:

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- vést děti k dialogu při hrách.
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením

Cílové kompetence:

- půjčit druhému hračku
- dítě by mělo znát jména ostatních dětí ve třídě; spolupracovat s druhými při rozvíjení námětových staveb.

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:

- podporovat ukázněnost při hře, vycházce, pobytu venku; prohlubovat osvojení nejjednodušších pravidel chování dětí v kolektivu; učit děti, co ruší soulad a pořádek při společném soužití.
- vést děti k uplatňování poznatků v jednotlivých hrách.

Nabízené činnosti:

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- navozovat radostnou náladu při přípravě svátků, podněcovat děti k pozorování, rozvoj spontánní tvořivosti, radost z tvoření a objevování, rozvíjení smyslu pro krásno, manuální motoriky; propojování emoční sféry s výtvarným tvořením.

Cílové kompetence:

- znát některé lidské činnosti, poznat některá povolání, např. podle výrazného oblečení (požárník, lékař, policista)

5. Dítě a svět**Dílčí vzdělávací cíle:**

- zaměřovat pozornost dětí na vše zajímavé, co se kolem děje, povzbuzovat aktivitu dětí ve vyhledávání zajímavých objektů pro pozorování; umožňování kontakt s přírodou spojený s aktivním pohybem a hrami, vést děti ke sledování změn v přírodě během roku, podněcovat používání přírodních materiálů při hře; učit dítě šetrně zacházet s hračkami, obrázky, knihami.
- vést děti k přiměřené opatrnosti.

Nabízené činnosti:

- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- pojmenovávat, co k čemu slouží, vědět, co kam patří.
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- praktické užívání technických přístrojů, hraček a dalších předmětů a pomůcek, se kterými se dítě běžně setkává
- podněcovat děti v konkrétních situacích ke smysluplným otázkám, učit děti odpovídat na přiměřené otázky.

Cílové kompetence:

- dítě dokáže jmenovat každodenní činnosti a věci, předměty denní potřeby, základní druhy jídel;
- orientovat se v prostoru školky i na zahradě;
- zná stálé místo předmětů ve školce, které používá;
- znát běžné dopravní prostředky;
- má povědomí o běžných přírodních jevech (slunce, mraky, déšť, vítr, sníh, led...);

- o nápadných přírodních proměnách v rámci změn ročních období;
- rozlišuje stromy, keře, květiny (ne však druhy);
- poznává a správně označí běžné druhy ovoce a zeleniny;
- pozná druhy zvířat;
- rozlišuje základní barvy, tvary, velikosti (třídí, až později pojmenovává);
- pozná objekty na obrázku;
- začíná chápat označení pro vztahy prostoru (nahore, dole, vedle, vpředu, vzadu);
- začíná chápat označení pro časové vztahy (ráno, večer, hned, potom).

Speciální programy v MŠ

V MŠ probíhá v průběhu školního roku logopedická prevence pod vedením učitelek, které mají patřičná oprávnění k provádění logopedické prevence. Tato péče je prováděna ve dvou rovinách a to: individuální péče, zejména o děti v předškolním věku a děti s více vadami
Společná logopedická cvičení ve třídě mladších dětí každý týden.

Intervaly individuální logopedické péče – dle domluvy

6. Evaluace školy

Evaluační systém v MŠ

Autoevaluace školy je systematickým hodnocením dosažených cílů dle předem stanovených kritérií prováděnými pracovníky školy. Je autoregulačním mechanismem vlastní pedagogické práce školy. Poskytuje zpětnou vazbu o kvalitě a úrovni dosažených cílů k projektovaným cílům.

Cílem je, aby kritéria hodnocení byla v souladu s cíli RVP.

Pedagog nehodnotí, zda všechny děti všechno zvládly, ale hodnotí především svou práci, zvolené metody, formy, prostředky s ohledem na reakci dětí, na to, zda děti zvolenými činnostmi zaujal, jestli pro ně byla činnost přínosem apod. Následně na to evaluuje celý vzdělávací proces své třídy (porovnává TVP PV s ŠVP PV) vzhledem ke stanoveným cílům ŠVP PV – hodnocení a evaluace probíhá na pedagogických a operativních poradách, formou neformálního rozhovoru.

Velmi důležité je také individuální hodnocení dětí. Orientační kritéria toho, co by mělo dítě vzhledem k věku průměrně zvládnout, nalezneme v dokumentech desatero pro rodiče dětí předškolního věku a v konkretizovaných očekávaných výstupech RVP PV. Individuální hodnocení = paní učitelky mapují, co dítěti jde, v čem je úspěšné, popř. talentované. Především zjišťují, co činí dítěti problémy, kde vážne, v čem jsou nedostatky a z toho všeho pak vyvozují důsledky pro svoji práci s konkrétním dítětem.

Metody hodnocení a evaluace:

- pozorování, opakované pozorování rozhovor s dítětem, rozhovor s rodiči, konzultace s ostatními odborníky
- diskuse
- rozbor herních aktivit dítěte
- rozbor procesu učení (vhodné využití didaktických her a testů)
- rozbor jazykových projevů
- rozbor, analýza prací-výtvarných, pracovních výrobků
- rozbor osobní dokumentace dítěte
- anamnézy (rodinná, osobní)
- sociometrické metody (rozbor chování a jednání ve skupině, vztahy, postavení dítěte ve skupině apod.)
- analýza vlastní pedagogické aktivity

Výstupem je portfolio dítěte.

6.1. Oblasti a prostředky autoevaluace. Časový plán.

1. Evaluace třídních vzdělávacích programů.

Zodpovídá – celý pedagogický sbor

Metoda–monitoring, pozorování podle těchto kritérií:

Průběh vzdělávání – naplňování cílů TVP, způsob zpravování a realizace obsahu vzdělávání – tj.

Zpracování a realizace integrovaných bloků.

Výsledky vzdělávání – v pololetí a na konci každého školního roku každá třída analyzuje svou práci podle jednotlivých cílů TVP. Připraví závěry a opatření na další pololetí či školní rok.

Termín-na konci pololetí a konci školního roku – případně korekce TVP na další školní rok

Záznam-zápis doložený k pedagogické radě

2. Evaluace průběhu vzdělávání – úroveň pedagogické práce, naplňování cílů ŠVP.

Zodpovídá – zástupce ředitelky pro MŠ

Metoda-hospitace, pozorování, diskuse

Termín – hospitace dle plánu

Záznam-zápis z hospitace

3. Pedagogická diagnostika a hodnocení dětí.

Zodpovídá – učitelky ve třídách

Metoda-pozorování, analýza dětských prací, rozhovor

Termín – průběžně

Záznam – osobní portfolio dítěte – min. 1x ročně, častěji dle potřeby, červen – závěrečné slovní hodnocení dítěte na společném sezení.

Použitá literatura:

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

Gabriela a Milada Příkladové „Barevné kamínky“

Gabriela a Milada Příkladové „Objevujeme svět pro život 1,2“

